

Seznam příloh

Příloha 1: Panenka Persona Dolls

Příloha 2: Rozmanitost v naší skupině

Příloha 3: Plánovací tabulka identity panenky

Příloha 4: Evaluační dotazník – učitelka L (1. lekce)

Příloha 5: Evaluační dotazník – učitelka L (2. lekce)

Příloha 6: Evaluační dotazník – učitelka L (3. lekce)

Příloha 7: Část sebeevaluačního dotazníku – učitelka H

Příloha 8: Část sebeevaluačního dotazníku – učitelka L

Příloha 9: Přepis videa – učitelka H

Příloha 10: Přepis videa – učitelka L

Příloha 11: Biografie Vanda – učitelka H

Příloha 12: Příběh Huga „Posmívání kvůli čtení“ – učitelka L

Příloha 13: Příběh Vandy „Vnesení aspektu chudoba“ – učitelka H

Příloha 14: Příběh Huga „Vnesení aspektu chudoba“ – učitelka L

Příloha 15: Zaznamenání lekce – učitelka H

Příloha 1: Panenka Persona Doll

Příloha 2: Rozmanitost v naší skupině (Whitney 1999, s. 27)

	Jména	Barva pleti/etnikum	Fyzický vzhled/jiné charakteristiky	Oblíbené aktivity a jídla	Chování dětí
Moje třída					
Co chybí					

	Rodinná struktura	Povolání rodičů, ekonomické vrstvy	Nedávná rodinná historie	Kultura a jazyk	Náboženství
Moje třída					
Co chybí					

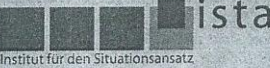
Příloha 4: Evaluační dotazník – učitelka L (1. lekce)

Vorurteilsbewusste Bildung und Erziehung

Dialogem k respektu – Školení pro práci s metodou Persona Dolls®

Evaluační dotazník¹

Hlavní cíl(e) příběhu: SEZNÁMENÍ S DĚTI	Datum: 3.12.2014 1.M. (23 DĚTÍ)
Červená nit/ hlavní etapy příběhu	Jaká panenka byla použita: PERSONA DOLLS – HUGO
Pět kroků: Poznamenejte si krátce, jak každý z kroků probíhal. Použijte otázky jako vodítka pro vaše poznámky.	
1. Úvod: Zaujalo děti přivítání? Mělo některé dítě těžkosti panenky se při přivítání dotknout? Co děti na panence zaujalo? Bylo seznámení dobrým úvodem k příběhu? Jak probíhal úvod setkání, objevilo se něco, co děti rozptýlovalo? – MOC DĚTÍ	
2. Popis situace: Byl popis dobře naplánován? Dal se příběh snadno vyprávět? Byl příběh dost jednoduchý? Povedl se příběh v tom, že pomohl naplnit stanovené cíle? Porozuměly děti tomu, co se dělo? DĚTI POROZUMĚLY, SPOLUPRACOVALY	
3. Pocity? Mysleli jste na to, abyste se doptávali na pocity? Jak reagovaly děti? Jaká slova a jaké pojmy používaly? Jaká slova jste vnesli vy? Byly děti, které na příběh silně emocionálně reagovaly? Nebo děti, které reagovaly nepřiměřeně? Zrcadlili jste reakce dětí? POCITÍ, ZATÍM NE. ZRCADLENÍ REAKCÍ – ANO	
4. Diskuse/ Strategie řešení: Popište stručně přehled témat, na která jste se v diskusi zaměřili. Pomohla nebo nepomohla diskuse k naplnění stanovených cílů? Proč? Překvapilo vás něco? Rozptýlovalo něco diskusi? Jak jste s tím pracovali? Byly děti, které ničemu nerozuměly? Objevily se děti, které s ostatními sdílely svoje zážitky, zkušenosti a pocity? Trvala diskuse dlouho? Nebo byla tak akorát?	
5. Závěr: Podařilo se vám příběh dobře zakončit? Objevily se všechny důležité elementy? Byl konec realistický? Použili jste nějaké nápady dětí? ZAKONČENÍ OK, KONEC OK.	
Co se děti naučily: Popište, jaké schopnosti byly podpořeny. ZATÍM SEZNÁMENÍ	
Schopnosti, které by nadále měly být ve skupině podporovány: NASLouchání druhým	

¹ Whitney 1999, S.213-214. Překlad z angličtiny Anke Krause, Citováno podle Mit Kindern ins Gespräch kommen str. 106 - 108

Vorurteilsbewusste Bildung und Erziehung

ista
Institut für den Situationsansatz

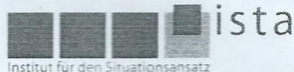

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Dialogem k respektu – Školení pro práci s metodou Persona Dolls©

Jaké další příběhy Persona Dolls bude třeba zařadit/ Následné aktivity:
Informace, které si musíte obstarat: PROHLAŠENÍ ŽIVOTOPISU
Tento krok se dobře podařil:
Protože:
Tento krok se nepodařil: NENOSIT PANEJKY DO TŘÍDY PŘED SAMOTNÝM VSTUPEM – NEJÍ MOMENT PŘEKUŠENÍ
Protože:
Tento příběh se pro děti hodil: ANO
Protože: PŘÍMĚŘ VĚKU
K tomuhle měly děti hodně co říct: CO MÁJÍ RÁDY K JÍDLU
O tomto toho děti mnoho (vůbec nic) nevěděly: —
Po příběhu se cítily: OK
Protože:
Jak lze příběh vylepšit:
Jaké změny napříště podniknu: MĚNĚ DĚTI
Jaké věci napříště udělám stejně:

Příloha 5: Evaluační dotazník – učitelka L (2. lekce)

Dialogem k respektu – Školení pro práci s metodou Persona Dolls®

Evaluační dotazník¹

Hlavní cíl(e) příběhu: POSMÍVÁNÍ ZA CIZNÍ	Datum: 28.1.2015 1.M.
Červená nit/ hlavní etapy příběhu	Jaká panenka byla použita: PD-HUGO
Pět kroků: Poznamenejte si krátce, jak každý z kroků probíhal. Použijte otázky jako vodítka pro vaše poznámky.	
1. Úvod: Zaujalo děti přivítání? Mělo některé dítě těžkosti panenky se při přivítání dotknout? Co děti na panence zaujalo? Bylo seznámení dobrým úvodem k příběhu? Jak probíhal úvod setkání, objevilo se něco, co děti rozptylovalo? DĚTI SE NA HUGA TĚŠILY, VÍTALI HO	
2. Popis situace: Byl popis dobře naplánován? Dal se příběh snadno vyprávět? Byl příběh dost jednoduchý? Povedl se příběh v tom, že pomohl naplnit stanovené cíle? Porozuměly děti tomu, co se dělo? S ROZUMITELNĚ, DĚTI HEZKY REAGOVALY	
3. Pocity? Mysleli jste na to, abyste se doptávali na pocity? Jak reagovaly děti? Jaká slova a jaké pojmy používaly? Jaká slova jste vnesli vy? Byli děti, které na příběh silně emocionálně reagovaly? Nebo děti, které reagovali nepřiměřeně? Zrcadlili jste reakce dětí? NEBYLO DOPŤÁNÍ NA POCITY	
4. Diskuse/ Strategie řešení: Popište stručně přehled témat, na která jste se v diskusi zaměřili. Pomohla nebo nepomohla diskuse k naplnění stanovených cílů? Proč? Překvapilo vás něco? Rozptylovalo něco diskusi? Jak jste s tím pracovali? Byly děti, které ničemu nerozuměly? Objevily se děti, které s ostatními sdílely svoje zážitky, zkušenosti a pocity? Trvala diskuse dlouho? Nebo byla tak akorát? DOBA TRVÁKŮ DO 15MIN - OK	
5. Závěr: Podařilo se vám příběh dobře zakončit? Objevily se všechny důležité elementy? Byl konec realistický? Použili jste nějaké nápady dětí?	
Co se děti naučily: Popište, jaké schopnosti byly podpořeny. POCHOPEKŮ! DRUHÉHO PŘÁDA	
Schopnosti, které by nadále měli být ve skupině podporovány:	
Jaké další příběhy Persona Dolls bude třeba zařadit/ Následné aktivity:	
Informace, které si musíte obstarat:	

¹ Whitney 1999, S.213-214. Překlad z angličtiny Anke Krause,. Citováno podle Mit Kindern ins Gespräch kommen str. 106 - 108

Dialogem k respektu – Školení pro práci s metodou Persona Dolls©

Tento krok se dobře podařil:	ANO
Protože:	MÉNĚ DĚTÍ VE SKUPINĚ - DO 13
Tento krok se nepodařil:	
Protože:	
Tento příběh se pro děti hodil:	ANO
Protože:	TÉMA AKTUÁLNÍ PRO DANOU SKUPINU
K tomuhle měli děti hodně co říct:	
O tomto toho děti mnoho (vůbec nic) nevěděly:	
Po příběhu se cítily:	
Protože:	
Jak lze příběh vylepšit:	VÍCE SE PTÁT NA PODÍTY
Jaké změny napříště podniknu:	-/-
Jaké věci napříště udělám stejně:	MENŠÍ SKUPINKA DĚTÍ

Příloha 6: Evaluační dotazník – učitelka L (3. lekce)

Hlavní cíl (e) příběhu: Seznámit děti s aspektem panenky - chudoba	Datum: 17. 2. 2015
Červená nit/ hlavní etapy příběhu: Nakupování s maminkou v obchodě	Jaká panenka byla použita: PD Hugo
<p>Pět kroků: Poznamenejte si krátce, jak každý z kroků probíhal. Použijte otázky jako vodítka pro vaše poznámky.</p> <p>1. Úvod: Zaujalo děti přivítání? Mělo některé dítě těžkosti panenky se při přivítání dotknout? Co děti na panence zaujalo? Bylo seznámení dobrým úvodem k příběhu? Jak probíhal úvod setkání, objevilo se něco, co děti rozptylovalo?</p> <p>Děti reagovaly na panenku s úsměvem, znají ji už z předchozího setkání. Každé dítě přistupuje k panence individuálně. Zaujala je jiná košile, než měl posledně. Jedno dítě se odmítlo akce zúčastnit kvůli natáčení na kameru (řešeno již v minulosti u sourozenců v jiné situaci). Vyhověno, dítě se přímého natáčení nezúčastnilo.</p>	
<p>2. Popis situace: Byl popis dobře naplánován? Dal se příběh snadno vyprávět? Byl příběh dost jednoduchý? Povedl se příběh v tom, že pomohl naplnit stanovené cíle? Porozuměly děti tomu, co se dělo?</p> <p>Děti příběhu porozuměly a reagovaly na něj. Byl adekvátní věku.</p>	
<p>3. Pocity? Mysleli jste na to, abyste se doptávali na pocity? Jak reagovaly děti? Jaká slova a jaké pojmy používaly? Jaká slova jste vnesli vy? Byli děti, které na příběh silně emocionálně reagovaly? Nebo děti, které reagovali nepřiměřeně? Zrcadlili jste reakce dětí?</p> <p>Doptání na pocity proběhlo. Děti reagovaly spontánně. Někdy odcházely od tématu, ale zase jsme se k němu vrátili.</p>	
<p>4. Diskuse/ Strategie řešení: Popište stručně přehled témat, na která jste se v diskusi zaměřili. Pomohla nebo nepomohla diskuse k naplnění stanovaných cílů? Proč? Překvapilo vás něco? Rozptylovalo něco diskusi? Jak jste s tím pracovali? Byly děti, které ničemu nerozuměly? Objevily se děti, které s ostatními sdílely svoje zážitky, zkušenosti a pocity? Trvala diskuse dlouho? Nebo byla tak akorát?</p>	

Téma o chudobě jsem zatím jen okrajově nastínila. Děti diskutovaly nad vznesenými otázkami.
5. Závěr: Podařilo se vám příběh dobře zakončit? Objevily se všechny důležité elementy? Byl konec realistický? Použili jste nějaké nápady dětí? Závěr byl realistický. Důležité aspekty v příběhu zazněly.
Co se děti naučily: Popište, jaké schopnosti byly podpořeny.
Schopnosti, které by nadále měli být ve skupině podporovány: Doptávat se na pocity, jak se děti cítily.
Jaké další příběhy Persona Dolls bude třeba zařadit/ Následné aktivity: -
Informace, které si musíte obstarat: -
Tento krok se dobře podařil: Protože: Děti spolupracovaly, umí se vzájemně naslouchat a dát si prostor k vyjádření. Počet dětí byl vyhovující.
Tento krok se nepodařil: Protože: -
Tento příběh se pro děti hodil: Protože: Adekvátní věku a rozumovým schopnostem.
K tomuhle měli děti hodně co říct:
O tomto toho děti mnoho (vůbec nic) nevěděly:
Po příběhu se cítily: Protože: -
Jak lze příběh vylepšit: -
Jaké změny napříště podniknu: Více se doptávat na pocity dětí.
Jaké věci napříště udělám stejně: -

Whitney 1999, s. 213–214. Překlad z angličtiny Anke Krause. Citováno podle Mit Kindern ins Gespräch kommen str. 106 – 108

Příloha 7: Část sebeevaluačního dotazníku – učitelka H

- **Co si od práce s Persona Dolls slibují pro rozvoj svých profesních kompetencí?**
Myslím si, že by práce s Persona Dolls mohla zdokonalit komunikativní kompetenci a prosociální. Chtěla bych zajistit, podpořit pozitivní klima ve třídě, aby se tam všem dětem líbilo a cítily se dobře.
- **Co si od práce s Persona Dolls slibují pro své žáky?**
Prohloubení pozitivních vztahů, respektování ostatních. Posílení důvěry jak mezi sebou, tak s učitelkou.

Příloha 8: Část sebeevaluačního dotazníku – učitelka L

- **Co si od práce s Persona Dolls slibují pro své žáky?**
Děti uzavřené, introvertní se dokážou snáze otevřít/rozmluvit/zapojit do kolektivu, pomocí panenky řešit některé situace v třídním kolektivu – žádoucí podpořit, nežádoucí potlačit

Příloha 9: Přepis videa – učitelka H

Následující tabulka popisuje přiřazení kódů k vytyčeným kategoriím pozorování, které jsou u obou učitelek totožné.

Číslo kódů	Klíčové kompetence
1	kompetence k učení
2	kompetence k řešení problémů
3	kompetence komunikativní
4	kompetence sociální a personální
5	kompetence občanské
6	kompetence pracovní
	Metodické zásady práce s panenkami
7	role pedagoga
8	interakce mezi dětmi a panenkou
9	práci s pocity
10	strategie pedagoga

Použila jsem zkratky D – děti, H – učitelka H. Pro přehlednost jsem aplikovala následující strukturu označování.:

Učitelka se naklání k panence – **Naklonění a naslouchání panence**

Tučně – otázka nebo sdělení učitelky

Tučně + kurzívou – sdělení panenky

Kurzívou – reakce dětí

A potom přišla Vanda domů a ptala se svojí maminky, proč oni taky nemají ty barevné špagety se sýrem, že jí to moc chutnalo. A maminka jí řekla, ty tyhle barevné špagety se sýrem stojí více penízků. A protože Žaneta a její rodina mají více peněz, tak si je můžou dovolit, mohou si je koupit.

2 3 4 D: *My nemáme, my nemáme!*

A právě Vanda a její rodina (maminka jí říkala) se musí koukat, kolik co stojí. A proto si je kupovat nemůžou.

2 10 H: **Už se vám někdy, děti, stalo, že jste se nemohly koupit něco, co jste chtěly? Už se vám to stalo? Co jste si třeba nemohly koupit a moc jste to chtěly? Ondrášku?**

2 3 4 D: *Nanuk a byl jsem nemocný.*

2 3 5 7 10 H: **Hm, to si nemůžeme koupit, když jsme nemocní, že. Ještě někdo si chtěl něco koupit, co nemohl? Hlásíme se, hlásíme se...**

2 3 4 D: *Čokoládku, byla drahá.*

3 5 10 H: **Hm, čokoládka byla drahá. Tak, sedněte si a zůstaňte s ručičkami nahoře. A kdo se bude hlásit, toho vyvolám. Patrička nám chce říct.**

2 3 4 D: *Já jsem nikdy neměla čokoládový a zelený nanuk.*

5 10 H: **Čokoládový a zelený jsi neměla.**

2 3 4 D: *A ještě jahodový.*

2 3 10 H: **Mája nám chce ještě říct, co si nemohla nikdy koupit. Chceš nám říct, Májo?**

2 3 4 D: Čokoládku.

2 3 5 10 H: Čokoládku? Tomášek?

2 3 4 D: Pračku.

2 3 5 10 H: Pračku jsi chtěl?

2 3 4 D: Hračku.

2 3 5 10 H: Aha, hračku. Ještě někdo nám chce říct, co si nemohl...Mareček?

2 3 4 D: Buchtičky a.... Ve třídě je hluk, děti se překřikují...

3 7 H: Aha, Reneček si sedne. A teď se ještě zeptám, že když jste si někdy něco nemohli koupit, poslouchej...!

Naklonění a naslouchání panence

3 7 Ve třídě je hluk, děti se překřikují... Učitelka H dá Vandě ruce na ouška (gesto, aby se děti ztišily)

D: Oou...

2 3 9 10 H: A já se ptám, že když jste si někdy něco nemohli koupit a Vanda nemohla ty špagety, které chtěla. Jak ona cítila nebo jak jste se cítili vy?

2 3 4 9 D: Smutně.

2 3 5 9 10 H: Hm, smutně. A jak se ještě mohla cítit?

2 3 4 9 D: Hezky.

2 3 9 10 H: Myslíš, že měla radost, když jí to maminka nedovolila?

2 3 4 9 D: Ne, ne.

2 3 4 9 D: I brečela.

2 3 5 9 10 H: Možná i plakala, že?

2 3 9 10 H: Jak se asi mohla cítit? Co Renečku? Nikolko, jak se mohla Vanda cítit? Když si něco nemůže koupit, jak se cítíš?

2 3 4 9 D: Špatně.

2 3 4 9 D: Smutně.

7 9 H: Zeptáme se Vandy, jak se cítila.

Naklonění a naslouchání panence

Vanda říká, že byla moc smutná, když jí maminka řekla, že se musí dívat, co kolik stojí. Ty špagety jsou dražší.

7 H: No, sedni si hezky, Májo.

A pak, že byla smutná. Maminka jí řekla, že chápe, že je smutná a navrhla jí, kdyby jí pomohlo, kdyby si šly hrát s kostkami a postavily veliký hrad. A Vanda byla ráda, že si může hrát s maminkou, protože si s ní strašně moc ráda hraje. Ale pořád byla ještě chvíličku smutná, ale byla ráda, že si může s maminkou zahrát.

Příloha 10: Přepis videa učitelka – L

U učitelky L jsem použila stejné kódování i stejnou strukturu odlišení promluv, jako u učitelky H.

Hugo říká, že někdy jdou s mámou a Hugo přinese něco, co by si vybral, že by chtěl koupit. Ale maminka říká, že to koupit nemůžou.

Naklonění a naslouchání panence

Protože to prý stojí hodně peněz. Takže to zase musí odnést zpátky.

2 3 10 L: Stalo se vám také někdy, že jste něco chtěli koupit a máma to nekoupila?

2 3 4 D: Jo...

2 3 4 D: To se mi stalo aspoň 100krát.

2 3 10 L: Tome?

2 3 4 D: Že dneska ne, něco takovýho...

2 3 9 10 L: A jak jste se přitom cítili, když vám maminka řekla, že to nekoupí?

2 3 4 9 D: Smutně, smutně...

2 3 4 9 D: Já našťvaně.

2 3 5 9 10 L: Našťvaně?

2 3 4 9 D: Dobře.

2 3 5 9 10 L: Tom dobře? A proč dobře?

2 3 4 9 D: Protože to stojí moc peněz a nechci, aby maminka utrácela.

Naklonění a naslouchání panence

Hugo se ptal maminky, proč někteří když jdou z obchodu, mají plné vozíky a mají tam spoustu jídla a spoustu věcí. A oni tam tolik věcí nemají. A máma říkala, že...

Naklonění a naslouchání panence

A máma říká, že někdy může někdy koupit více těch věcí, protože má penízků víc a...

Naklonění a naslouchání panence

A někdy je potřeba koupit jen ty nejdůležitější věci.

Naklonění a naslouchání panence

Maminka říká, že je s penězi potřeba dobře hospodařit.

1 3 10 L: Víte, co to znamená?

1 3 4 D: Musí šetřit penízkama.

1 3 10 L: Matěji?

1 3 4 D: Já jsem to zapomněl.

1 3 10 L: Šimone?

1 3 4 D: Že si váží těch penízků.

1 3 5 10 L: Hm... vážit si těch penízků, děkuju. Tome?

1 3 4 D: Šetřit, což já moc neumím.

1 3 5 10 L: Šetřit, což ty moc neumíš. Kájo?

1 3 4 D: Já taky chci šetřit, ale Toma chci právě naučit šetřit.

1 3 10 L: Chceš naučit Toma šetřit?

1 3 4 D: Jo.

1 7 L: Tak to nám pak Tom může povědět.

Naklonění a naslouchání panence

Hugo říká, že někdy opravdu můžou a nakoupí, třeba před Vánoci, i něco dobrého, sladkého. Pak mají doma hody, pak se mají doma fajn.

Naklonění a naslouchání panence

Hugo říká, že by dneska měl vyrazit pomalu zpátky.

3 8 D: *Proč?*

8 10 *Ale říká, že by se za váma zase přišel podívat. Jestli byste ho prý chtěli zase vidět?*

3 4 8 D: *Joooo.*

3 10 L: **Jirko?**

2 3 4 8 D: *Já mám doma hodně peněz a já bych mohl Hugovi půjčit nějaké penízky, opravdické.*

Naklonění a naslouchání panence

8 *Hugo si toho moc váží a moc ti děkuje. A říká, že kdyby to bylo potřeba, tak by se třeba někdy ozval.*

Příloha 11: Biografie Vanda – učitelka H

Aspekt: chudoba

Jméno a příjmení: Vanda Bajerová

Věk: 6 let

Popis: černé vlasy, bílá kůže, modré oči

Rodina: matka + 2 starší bratři + mladší sestra

Bydlí v bytě na kraji města.

Toto je Vanda Bajerová

Vandě je šest let. Vanda má světlou pleť, modré oči a dlouhé černé vlasy, které si ráda češe a upravuje do účesů. Vanda bydlí s maminkou, dvěma staršími bratry a mladší sestrou v dvoupokojovém bytě na okraji Kopřivnice. Vanda má pokojíček se svými sourozenci Markem, Mirkem a Sárrou. Marek a Mirek jsou dvojčata a jsou o pět let starší, Sára má čtyři roky. Všichni čtyři si spolu rádi hrají, často si staví bunkry s židli a deky, hrají venku na schovávanou a vybíjenou. V jejich domě bydlí hodně dětí, kterými si venku hrají. Maminka má postel v obývacím pokoji. Jejich dům má čtyři patra a Vandina rodina bydlí úplně nahoře. V domě není výtah, proto musí vždycky chodit pěšky do schodů. Ve vedlejším domě bydlí Vandina babička, která děti občas hlídá, když je maminka v práci, nebo když jsou děti nemocné. Vandina nejlepší kamarádka se jmenuje Žaneta. Žaneta chodí s Vandou do stejné školky a bydlí na stejné

ulici. Často se navštěvují. Nejraději si spolu hrají s panenkami, češou je a převlékají. Žaneta má více panenek a oblečků, a tak bývají častěji u ní.

Co má Vanda ráda, co si myslí a v co věří

Vanda si nejraději hraje venku před jejich domem. Mají tam velké hřiště s houpačkami, prolézačkami, pískovištěm. Je tam hodně stromů a křoví, kde se nejlépe schová při hře na schovávanou. Vanda je ráda mezi dětmi, každé odpoledne se schází s Žanetou. Když je hezky tak venku, jindy doma. Vanda často hlídá její mladší sestru Sáru. Vanda má moc ráda zvířata, nejvíce psi. Maminka ji psa nedovolí, a tak chodí navštěvovat Punt'a. Punt'a je pes jejich sousedky, paní Sochové. Punt'a má jemnou, hnědou srst a kolem pravého oko bílou skvrnu. Vanda jej ráda češe a chodí s ním, Žandou a Sárrou na procházky kolem domu. Až bude Vanda velká, tak si taky koupí psa.

Vandiny nejoblíbenější dny v roce

Vandin nejoblíbenější den je ten narozeninový. Maminka vždycky upeče ke snídani bábovku a uvaří kakao. Odpoledne mívá Vanda oslavu, kde se sejde rodina, kamarádi a všichni ji přejí a dávají dárky. Potom si s ostatními dětmi hrají.

Co si Vanda přeje

Vanda si nejvíce přeje psa, o kterého by se mohla starat a hrát si s ním. Taky by chtěla svoje kolo, hodně dětí před domem jezdí na kole. Vanda si ho občas půjčuje od Žanety a moc jí to baví. Když by měly obě kolo, tak by mohly závodit.

Několik věcí, které jsou u Vandy doma

Doma mají Bajerovi velkou zásobu těstovin, které často vaří. Děti je mají nejraději s kečupem. Taky mají doma spoustu obchodních letáků, maminka je dává do proutěného koše pod stůl. Když jde na nákup, tak si je vždycky všechny prohlédne a vypíše si na papír, co nakoupí. Někdy jde i do třech obchodů a koupí levnější potraviny.

Uprostřed obývacího pokoje má Vandina maminka šicí stroj, který dostala od babičky. Maminka večer šije různé polštářky, závěsy, někdy i šaty a další oblečení, které potom prodává, aby měli více peněz.

Co dělá Vanda ráda

Vanda ráda tancuje na moderní písničky, které hrají v rádiu nebo televizi. Někdy se snaží tancovat podle klipu v televizi, ale nejraději si vymýšlí svoje tancování. Taky ráda hraje fotbal a na schovávanou s dětmi ve školce i venku před domem.

Příloha 12: Příběh Huga „Posmívání kvůli čtení“

PD - POSMÍVÁNÍ KVŮLI ČTENÍ

H: AMOJ DĚTI. MOC RAJ VÁS ZASE VIDÍM. JAK JSTE SE MĚLY O VÁNOCÍCH? JA JSEM DOSTAL POD STROMEČEK PEJSKA. ZATÍM JAK JE PLY ŠOVĚ... A MAJ MAM HO MOC RÁD. ŘÍKÁM MU NERO. JE BÍLÝ A MÁ NA SOBĚ HNĚDÉ FLEKY. A CO UDEĚLALO O VÁNOCÍCH NEJVĚTŠÍ RADOST VÁM?

D: ODPOVĚDI

H: ~~TEĎ TO VÁNOCÍCH UŽ ČTĚME VE ŠKOLE~~ ŘÍKAL JSEM VÁM, ŽE MÁME VE TŘÍDĚ SPOLYŽÁKA, KTERÝ JE Z ANGLIE?

D: REAKCE

H: JEHO MÁMINKA A TATI NEK SE SEM MINULÝ ROK PŘESTĚHOVALI. ^{JITELUJE SE JOHANNY.} NĚKDY SE MU VE TŘÍDĚ DĚTI SMĚJÍ, ŽE PLETE NĚJAKÁ SLOVA. TO JE MI MOC NEZÍBÍ. CO BY STE MU PORADILI, ABYCH UDĚLAL ABYCH MU POMOHL?

D: REAKCE

H: DĚKUJI, JA TO ZKUSÍM A PŘÍŠTĚ VÁM ^{POVIM} JAK TO DOPADLO...

Příloha 13: Příběh Vandy „Vnesení aspektu chudoba“ – učitelka H

Dnes se za vámi přišla podívat Vanda na návštěvu. Pamatujete si, o čem si s vámi povídala minule?...

Ano, o tom, co rádi děláte. A dneska by si s vámi ráda povídala o tom, co rádi jíte.

Vanda: Vanda má nejraději špagety s kečupem, úplně nejlepší jsou ty dlouhé špagety a sladký kečup.

Co máte nejraději vy?....

Jednou byla Vanda u své kamarádky Žanety a měly na večeři špagety, které měly jinou barvu, byly oranžové a zelené – takové ještě nikdy neviděla – a byl tam i sýr. Když cítily večeři, tak se hodně nasmály, protože se sýr legračně natahoval.

Vanda doma říkala mamince, jakou měly s Žanetou večeři. Ptala se, jestli si taky koupí ty barevné špagety a hlavně ten sýr. Maminka Vandě řekla, že tyto špagety a sýr jsou dražší než ty, které kupují oni. Řekla jí, že mají méně peněz, než rodina Žanety a musí se dívat kolik co stojí.

Už jste si někdy nemohli koupit, co jste chtěli?...

Jak se asi Vanda cítila?...

Ano, byla smutná. Maminka jí řekla, že to chápe, že je smutná, a zeptala se ji, jestli by jí pomohlo, když si půjdou hrát s kostkami a postaví z nich velký hrad. Vanda byla pořád smutná, ale zároveň si moc ráda hraje s maminkou.

Vanda je moc ráda, že jste s ní přemýšleli a ráda za vámi zase přijde.

Příloha 14: Příběh Huga „Vnesení aspektu chudoba“ – učitelka L

Vzpomínáte si ještě na poslední návštěvu Huga v naší třídě?...

Co vám o sobě povídal? ...

Dnes by vám rád pověděl něco víc o sobě a své rodině. Bydlí s tátou, mámou a sestřičkou Sárrou v jednom pokoji. Teď tam bydlí ještě jeho plyšový pejsek, kterého dostal na Vánoce. Jmenuje se Azor. Chtěl by raději živého, ale máma říká, že by to stálo spoustu peněz.

To říká občas i v obchodě, když nakupují jídlo. Máma se vždycky dívá na cenovky a vybírá opravdu pečlivě. Říká, že je to drahé. Někdy přinese Hugo něco dobrého do košíku a pak to zas musí vrátit.

Taky jste si někdy něco chtěli koupit a máma řekla, že je to drahé?....

Jak jste se přitom cítili?....

Jiní lidé mají taky plné košíky, tak se Hugo ptal mámy proč. Vysvětlila mu, že někdo musí s penězi dobře hospodařit.

Víte, co znamená dobře hospodařit?....

Příloha 15: Zaznamenání lekce – učitelka H

Vanda 27.1.

- smelno
- s žilou lydlí
- Pápa, A'ja, Niroera, Maja, Monca, Patricia,
Příště představení dalor'cu

3.2.

- smelno do ostatní'cu
- ~~žilou lydlí~~
- co rádi dítaji' #
- Marek, Ondra, Tomdö, Maja, Niroera
lydlí + kopírnicí, škola se Straubersu